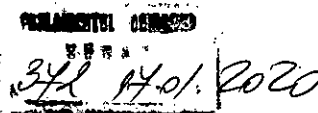
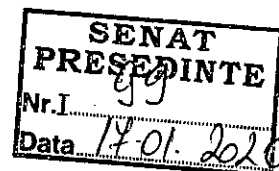

ROMÂNIA

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 17 ianuarie 2020

**Domnului Teodor-Viorel Meleșcanu
Președintele Senatului**

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

asupra

Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, precum și a Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, precum și a Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare vizează intervenții legislative privind definirea unor termeni, precum și regimul sancționator aplicabil domeniului de reglementare al celor două acte normative.

Necesitatea adoptării unei reglementări coerente, clare și predictibile în materie, în deplin acord cu legislația europeană, bazată pe fundamentări temeinice asupra soluțiilor legislative propuse, precum și necesitatea analizării implicațiilor pe care unele dintre aceste modificări și completări legislative le presupun, impun reexaminarea acestei legi de către Parlament.

1. Prin legea transmisă la promulgare se modifică definiția legală a „substanțelor aflate sub control național” din cuprinsul art. 1 lit. a) din Legea nr. 143/2000. Astfel, în noua redactare, art. 1 lit. a) din Legea nr. 143/2000 - art. I pct. 1 din legea transmisă la promulgare - prevede: „a) substanțe aflate sub control național – drogurile, precursorii înscrisi în tabellele-anexă nr. I-IV, care fac parte

integrantă din prezenta lege; tabelele pot fi modificate prin înscrierea unei noi plante sau substanțe, prin radierea unei plante sau substanțe ori prin transferarea acestora dintr-un tabel în altul, la propunerea ministrului sănătății sau a ministrului afacerilor interne, la un interval de 6 luni de la formularea propunerii; ministrul înaintează propunerea de modificare a tabelelor de îndată ce primește comunicarea organismelor internaționale abilitate, respectiv de îndată ce primește documentațiile tehnice emise de organele competente în materie pe care se fundamentează măsura”.

Menționăm că potrivit art. 9 din Decizia nr. 2005/387/JAI a Consiliului din 10 mai 2005 privind schimbul de informații, evaluarea riscurilor și controlul noilor substanțe psihoactive: „(1) În cazul în care Consiliul decide să supună o nouă substanță psihoactivă unor măsuri de control, statele membre depun toate eforturile necesare pentru a lua, cât mai curând posibil, dar nu mai târziu de un an de la data deciziei respective, măsurile necesare în conformitate cu legislația internă, pentru a supune: (a) noua substanță psihotropă măsurilor de control și sancțiunilor penale prevăzute de legislația lor în temeiul obligațiilor care le revin prin Convenția privind substanțele psihotrope din 1971 a Organizației Națiunilor Unite; (b) noul stupefiant măsurilor de control și sancțiunilor penale prevăzute de legislația lor în temeiul obligațiilor care le revin prin Convenția unică privind stupefiantele din 1961 a Organizației Națiunilor Unite”.

Or, față de aceste dispoziții considerăm că deși intervalul de 6 luni stabilit de legiuitor se încadrează în prevederile deciziei JAI amintite, reglementarea acestuia prin legea transmisă la promulgare este una deficitară sub aspectul clarității și preciziei normei. În primul rând, este neclar dacă modificările tabelelor sunt realizate într-un termen de maximum 6 luni de la data transmiterii propunerilor sau dacă obligația vizează modificarea acestora chiar la finalul intervalului de 6 luni. În al doilea rând, reglementarea este una incompletă, neprecizându-se că ministrul sănătății, respectiv ministrul afacerilor interne sesizează, de fapt, Guvernul cu un proiect de lege de modificare a anexelor Legii nr. 143/2000. Nu în ultimul rând, este neclar dacă intervalul de 6 luni vizează momentul până la care o eventuală lege de modificare a anexelor în discuție ar trebui să fie adoptată, promulgată, publicată în Monitorul Oficial și să intre în vigoare sau doar momentul până la care Guvernul adoptă un proiect de lege în acest sens.

2. Prin legea transmisă la promulgare se introduce în conținutul normativ al Legii nr. 143/2000 noțiunea de „substanță psihoactivă nouă”. Astfel, lit. d¹) și d²) ale art. 1 din Legea nr. 143/2000, nou introduse - art. I pct. 2 din lege - prevăd: „d¹) substanță psihoactivă nouă - o substanță în formă pură sau într-un preparat, care nu face obiectul Convenției unice a Organizației Națiunilor Unite asupra stupefiantelor din 1961, astfel cum a fost modificată prin Protocolul din 1972, și nici al Convenției Organizației Națiunilor Unite asupra substanțelor psihotrope din

1971, dar poate prezenta riscuri pentru sănătate sau pentru societate similare cu cele prezentate de substanțele cuprinse în convențiile menționate; d²) preparat - un amestec care conține una sau mai multe noi substanțe psihoactive.”

Introducerea literei d¹) în cuprinsul art. 1 din Legea nr. 143/2000 corespunde art. 1, pct. 1, lit. b) din Directiva (UE) 2017/2103 a Parlamentului European și a Consiliului din 15 noiembrie 2017 de modificare a Deciziei-cadru 2004/757/JAI a Consiliului pentru a include noi substanțe psihoactive în definiția termenului „drog” și de abrogare a Deciziei 2005/387/JAI a Consiliului. În opinia noastră, o astfel de prevedere trebuie să fie corelată, însă, cu procedura prevăzută de directiva mai sus amintită și cu pașii necesari a fi urmați până la momentul supunerii noii substanțe psihoactive unor măsuri de control. În lipsa unei astfel de trimiteri, apreciem că norma este una neclară și imprecisă, substanțele psihoactive noi nefiind prevăzute în mod expres în cuprinsul unui act normativ.

3. Referitor la regimul sancționator aplicabil în cazul încălcării dispozițiilor Legii nr. 143/2000, art. 19 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 din legea transmisă la promulgare - art. I pct.7 din lege - prevede: „Art. 19. - (1) În cazul săvârșirii infracțiunilor prevăzute la art. 4, procurorul dispune, în de termen 5 zile de la efectuarea în continuare a urmăririi penale, cu consimțământul scris al consumatorului, evaluarea acestuia de către centrul de prevenire, evaluare și consiliere antidrog, în scopul includerii lui în circuitul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri.” Menționăm că în forma aflată în vigoare, art. 19 alin. (1) are următorul conținut: „În cazul săvârșirii infracțiunilor prevăzute la art. 4, procurorul dispune, în termen de 24 de ore de la începerea urmăririi penale, evaluarea consumatorului de către centrul de prevenire, evaluare și consiliere antidrog, în scopul includerii acestuia în circuitul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri”.

În opinia noastră, prelungirea termenului până la care procurorul poate dispune efectuarea evaluării consumatorului de către centrul de prevenire, evaluare și consiliere antidrog în scopul includerii lui în circuitul integrat de asistență a persoanelor consumatoare de droguri de la 24 de ore la 5 zile - mai ales în situația în care acestea se află în stare de arest preventiv, în sevrăj - poate conduce la consecințe negative. La stabilirea unui termen adecvat, considerăm că trebuie să se aibă în vedere și faptul că un interval de timp mai mare în care persoanele în cauză nu pot beneficia de un tratament specializat - corelat cu insuficiența programelor de tratament pentru consumatorii de droguri și limitările asistenței medicale acordate în centrele de reținere și arestare preventivă - poate conduce la înrăutățirea situației persoanei în cauză. Din această perspectivă, apreciem că se impune reanalizarea dispozițiilor art. 19 alin. (1) din Legea nr. 143/2000 din legea transmisă la promulgare, inclusiv sub aspectul revenirii la durata acestui termen, de 24 de ore, astfel cum este reglementat în prezent.

De asemenea, este neclar dacă procurorul poate dispune această măsură încă de la începerea urmăririi penale, întrucât înlocuirea sintagmei „de la începerea urmăririi penale” cu sintagma „de la efectuarea în continuare a urmăririi penale, cu consimțământul scris al consumatorului” ar conduce la concluzia că această măsură poate fi dispusă doar în condițiile în care cauza este preluată de un alt organ de urmărire penală.

4. În privința modificărilor și completărilor aduse Legii nr. 194/2011, prin legea transmisă la promulgare se incriminează ca infracțiune, „deținerea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, fără drept, în scop de consum propriu”, această faptă fiind pedepsită cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau amendă.

Astfel, dispozițiile noului art. 16¹ din Legea nr. 194/2011 - **art. II pct. 2** din legea supusă reexaminării - prevăd: „Art. 16¹ - Deținerea de produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, fără drept, în scop de consum propriu, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.”

Potrivit Organizației Mondiale a Sănătății, dependența de droguri este considerată boală cronică ce necesită asistență medico-psiho-socială specializată. În România, în prezent, serviciile de asistență medico-psiho-socială specializată răspund într-o măsură mică nevoilor persoanelor dependente de droguri și nevoilor de sănătate publică privind prevenirea transmiterii HIV/SIDA, hepatitelor virale B, C și TBC.

Potrivit Strategiei Naționale Antidrog 2013 – 2020, printre principiile ce stau la baza acestui document strategic se numără principiul pragmatismului care se referă la adoptarea și implementarea de măsuri și intervenții fundamentate pe evidențe științifice, dar și principiul echilibrului, adică abordarea proporțională a intervențiilor din domeniul reducerii cererii și a ofertei de droguri. Strategia națională antidrog se axează pe o abordare integrată a reducerii cererii și ofertei de droguri prin îmbunătățirea activităților de prevenire și dezvoltarea circuitului integrat de asistență a consumatorilor de droguri respectiv diminuarea efectelor sociale ale infracționalității la regimul drogurilor și precursorilor, concomitent cu dezvoltarea coordonării, a cercetării, informării și cooperării internaționale în domeniu, vizând atingerea următoarelor obiective specifice, subsumate obiectivelor generale, pe următoarele direcții de acțiune.

Potrivit documentului, direcțiile de acțiune ale reducerii cererii de droguri sunt prevenirea consumului de droguri (prevenire realizată în școală, în familie, în comunitate) și asistența consumatorilor de droguri (identificarea, atragerea și motivarea consumatorilor de droguri în vederea includerii în serviciile de asistență specializată și asistența specializată în vederea integrării sociale a consumatorilor de droguri). Pe de altă parte, reducerea ofertei de droguri se realizează printr-o serie

de obiective printre care se numără dezvoltarea și consolidarea sistemului instituțional și legislativ privind combaterea ofertei de droguri sau eficientizarea activităților specifice de combatere a ofertei de droguri, a deturnării și traficului de precursori.

În mod similar, la nivel internațional, soluțiile propuse de forurile internaționale din domeniu (Organizația Mondială a Sănătății, Oficiul Națiunilor Unite pentru Droguri și Criminalitate – UNODC sau Programul Comun al Națiunilor Unite privind HIV/SIDA - UNAIDS) ca răspuns la problemele sociale și medicale generate de dependența de droguri se concentrează pe dezvoltarea rețelei de servicii specializate, cu precădere în comunitate, dat fiind faptul că măsurile care urmăresc pedepsirea persoanelor dependente de droguri au o eficiență socială redusă și costuri mari.

Date fiind aspectele menționate, apreciem că soluția legislativă instituită prin art. II pct. 2 din legea supusă reexaminării vine în contradicție atât cu Strategia Națională Antidrog 2013 – 2020, cât și cu soluțiile propuse de forurile internaționale din domeniu. Nu în ultimul rând, dat fiind faptul că potrivit art. 20 din Legea nr. 194/2011, infracțiunile prevăzute de această lege sunt de competența DIICOT, o astfel de intervenție legislativă ar putea avea implicații și asupra acestei instituții.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri, precum și a Legii nr. 194/2011 privind combaterea operațiunilor cu produse susceptibile de a avea efecte psihoactive, altele decât cele prevăzute de acte normative în vigoare.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**